

עידוד לימוד וידיעת התורה

תלמודו בידו

בס"ד • גיליון 22 • פרשת חיי שרה • חשון תשפ"ב

הלימוד בידיים שלך.

עת האסיף מגיע

יום ראשון ויצא - ג' כסלו יהיה היום החודשי המאושר בו יזכו אנ"ש בבתי המדרשות והשטיבלך לאסוף את פרי עמלם החודשי שנלמד בעקביות ובקביעות. במסגרת זו יעמדו בכור המבחן כדלהלן; דף היומי; מסכת ראש השנה ב-כ: אהבת תורה; מסכת סוכה מא. - נ: הלכה יומית; סימן לב סעיף ד - סעיף מ. כמובן כדאי להצטרף למאות אנ"ש המנצלים ונהנים ממבחר האפשרויות סיכום הקיימים במערכת המועילים במאוד לחידוד הלימוד ולמען יעמדו לזיכרון לאורך זמן.

מסכת ראש השנה-בחדא מחתא

נראה שזה כבר הופך לנורמה מבורכת ההולכת וסוחפת אחריה עוד ועוד מאנ"ש המצטרפים להרגיש את הסיפוק בידיעת המסכת כולה. כעת הולכים הלומדים ומסיפים בהשקעה בשינון וחזרות לקראת המבחן המיוחד על כל במסכת 'ראש השנה' שיתקיים בסייעתא דשמיא ביום א' וישב-ז' כסלו. ברוב אושר והנאה של ידיעת מסכת בשלימות בחדא מחתא.

קניין ש"ס - לקראת המבחן הרביעי

חברי מסגרת 'קניין ש"ס' התחילו כבר לתכנן ולהתכונן לקראת המבחן הרביעי שיתקיים אחר חג הפסח שיכלול א"ה 840 הדפים הראשונים שבש"ס. יצוין שהדורים שבחבורה העבירו למערכת תכניות וסדרי לימוד שסידרו לעצמם כשכל המעוניין יכול לקבלו באמצעות שליחת בקשה למייל המערכת. כך או כך, הלומדים המופלגים מציינים שממבחן למבחן מפנימים הם יותר את הצורך הגדול לתכנן מראש את סדרי השינון והחזרות לצד התועלת הגדולה בהשקעה כסדר בסיכום הלימוד, דבר המסייע במאוד שהלימוד נכנס לזיכרון לאורך זמן.

הגיליון ישירות למייל

לאור בקשות רבים מלומדים ויודעים חשובים מאנ"ש המעוניינים לקבל את הגיליון כסדר על מנת לקרוא ולהתוודע במלוא הדרכים והמסלולים להוסיף ולהתקדם בלימוד וידיעת התורה. על כן נפתחה קבוצה מיוחדת למעוניינים לקבל ישירות את גיליון. המעוניין ישלח מייל בקשה למערכת את גיליון. המעוניין ישלח מייל בקשה למערכת a0772247622@gmail.com, וא"ה יצורף ליהנות כסדר בקבלת הגיליון.

הם מזיזים ואנחנו זזים!

הרב דוד משי

ומשמיעים זה לזה איזה ווארט נחמד על הפרשה, הנהנים משירות ותשבחות לקל חי, וגם אחרי שמברכים ברכה אחרונה, עוד נותר להם זמן בשפע ללימוד היומי בחברותא או בשיעור, כאשר אחרים מנצלים את ההזדמנות החד-שבועית לשינון וחזרה על מה שלמדו במשך השבוע, רעיון ההולך ומתגבר באופן ניכר ובוטל כבר בשטיבלך. בקיצור, גן עדן העליון של ממש.

ליל שבת קודש. זה עתה הסתיימה לה הסעודה והשעון החורפי עומד על השעה 00:09. ממש לא שעה מתאימה בשביל ללכת לישון. מי שבכל זאת ינסה פעם לעלות על יצועו בשעה זו, ימצא את עצמו מתעורר ב-3 לפנות בוקר, מבלי יכולת להירדם שוב, וגם ללכת להתפלל הוא לא יוכל עדיין. גישט א-הער און גישט א-הין...

אז מה בכל זאת עושים? ובכן, יהודים חכמים כבר מצאו פתרון לבעיה. הרי כידוע צריכים ללכת אמות אחרי הסעודה לפני שנכנסים למיטה לישון, ואנחנו הרי מהמחמירים שלא מסתפקים בד' אמות אלא בטיול סביב כל השכונה, והמהדרין מן המהדרין לא יוצאים לבדם אלא מקיימים את ציווי ה' לנח "צא אתה ואשתך ובניך ונשי בניך איתך"...

כבר הרבה זמן שחלמת להכניס קצת ווארעמקייט ויידישקייט ללילות קודש, באמצעות לימוד דף גמרא, וכן להתחיל במוצ"ש את השבוע ברגל ימין ע"י עסק התורה, אך חששת תמיד מ"מה יאמרו הבריות". אולם עכשיו, עם הזאת השעון, הגיעה הזדמנות הפז, ולילות השבת והמוצ"ש שהתארכו, מעניקים לך תירוץ טוב שיסביר את פרץ ההתחדשות שעובר עליך פתאום.

אלה שכבר עשו את התפנית המדוברת, מעידים מנסיונם: אמנם היציאה בפעמים הראשונות מהבית קשה, כי קשה לשנות הרגלים ועייפים מכל השבוע וכו', אבל אחרי שטועמים פעם אחת את ההנאה, לא מסוגלים יותר להישאר בבית.

שווה לנסות!

מה מרוויח מזה?

מזיזים את השעון! -1h

בצל התחילת חג המנוחות, אנו מציעים לך להשתמש במתקני הלימוד המובנים במערכת, על מנת לנצל את כל הזמן היעיל שלך בצורה הטובה ביותר.

מקסימום בחברותא/שיעור! עם ליווי מיידי ממוקד ומתמקד.

בדור לידיעת התורה

מספרת יולדו בידו: 077-224-7622, 0155-618-1518

לעומתם ישנם בני עלייה הנשואים ספונים בביתם, פותחים איזה חסידישע ספר על הפרשה עד שחוטפתם שינה, ולא אחת מתעוררים בארבע בבוקר ומוצאים עצמם ישובים על הספה לבושים בעקטשע...

אבל יש גם אופציה נוספת, בבחינת אלו ואלו דברי אלוקים חיים. גם יוצאים לטיול, וגם עושים משהו לנשמה.

למרות הקושי להתנתק מהבית, הם יוצאים ומגיעים לשיטבל ל"שבת אחים", מתיישים סביב שולחנות ערוכים בכל טוב, שומעים

מבנה המערכת הטלפונית

מצורף בזה פרטי מערכת "תלמודו בידו"

ארץ ישראל; 077-224-7622 ארה"ב; 1518-613-0155
אפשר להיכנס דרך מערכת שיעורי 'אהבת תורה' שלוחה 4;
קנדה; 1-514-600-4147 אנגליה; 033-00-417-565 בלגיה; 3238082157,
או דרך 'קול בעלזא' 4<9<1<5

1

שלוחה 1 - שאלות סיכום יומיות

שאלה עם 3 תשובות בסגנון אמריקאי כשבחורים את התשובה הנכונה והמסכמת. בתוך השלוחה יש 3 שלוחות 1 דף היומי 2 אהבת תורה 3 הלכה יומית.

בכל לימוד יש 3 אפשרויות: 1 הלימוד של היום - מפעיל באופן אוטומטי את השאלות של הלימוד של יום זה.

2 לבחירה של דף אחר באותו מסכת, או בהלכה יומית לימוד של יום אחר באותו חודש.

3 בחירה של מסכת אחרת / חודש אחר. בכל השאלות ניתן לעבור מיד לדף הקודם או הדף הבא.

דף היומי יש במאגר מתחילת הש"ס 3 שאלות סיכום לכל דף. **אהבת תורה** יש כבר על מסכתות ראש השנה, יומא, סוכה שאלות סיכום על כל עמוד. **הלכה יומית** יש שאלות סיכום על הלימוד היומי של כל השנה.

2

שלוחה 2 שיעורי סיכום קצרים ומתמצתים

מגוון שיעורי סיכום על כלל הלימודים מטובי מגידי השיעור בשלוחות לפי הלימודים. וכן מאגר שיעורי סיכום על רוב מסכתות הש"ס.

בכל הלימודים ניתן בקלות להגיע ללימוד של היום או להגיע למקום שהפסיקו בו בפעם הקודמת.

3

שלוחה 3 שאלות סיכום שבועי

תועלת מיוחדת ללומדים המשננים מלי ששי או בשבת ומוציא את הלימוד השבועי. כמו"כ זה תועלת גדולה בחזרות שעושים לפני מבחנים מקיפים.

דף היומי: כל שבוע במוצ"ש יש 'מבחן סיכום שבועי' של 14 שאלות על 7 הדפים של השבוע.

אהבת תורה: כל שבוע במוצ"ש 'מבחן סיכום שבועי' של 5 שאלות על 2.5 דף של השבוע.

1. מפעיל את של השבוע.
2. מאגר מבחנים קודמים (בדף היומי יש כבר על המסכתות: ברכות שבת עירובין פסחים שקלים יומא סוכה).

חומש רש"י 4;

1< הסיכום השבועי על פרשת השבוע.

2< השאלות היומיות בפרשת השבוע.

4

שלוחה 4 עת האסיף/מבחן חודשי

המבחנים החודשיים בסדר הדף היומי 'הלכה יומית' במסגרת 'עת האסיף'.

לאסיפת פרי עמל הלימוד החודשי. בשלוחה 9 הרשמה ראשונית ובחירת קוד כמספר ת.ז. וכדו'.
5. **לבו חפץ** שלוחת הרשמה למסגרת 'מה שלביו חפץ' מבחנים על מסכתות שונות בש"ס.

5

שלוחה 5 משוב והערות

שלוחה מיוחדת להשארת הודעות למערכת הערות והארות, הצעות ייעול קידום ושדרוג. וכן שלוחות מיוחדת להעיר על שאלות הסיכום ישירות לעורכים החשובים באופן שלפי דעתך צריך לשנות או לתקן.

6

שלוחה 6 כוללים וישיבות

שלוחה מיוחדת לכוללים וישיבות שעושים תוכניות חזרה וסיכום. בניית שלוחות מותאמות ומיוחדות עם מערכת מבחנים ייחודית לפי הצורך.

7

שלוחה 7 שלוחת המערכת

1. **הודעות ועדכונים** בעניין ידיעת התורה; הודעות זמני מבחנים וכדומה. ראיונות עם לומדים ונבחנים, עצות חיזוקים בענייני חזרה זכרון ועוד.

2. **תזכורות** הרשמה לקבלת תזכורת (צינתוק) יומי או שבועי לזכור לסכם את הלימוד. אי"ה בהמשך יהיה עם אפשרות בחירה לפי שעות.

3. מאגר דברי חיזוק עצות וראיונות שהתקיימו במערכת עם לומדים שמשתייכים מניסיונם ומדרכים בשינון סיכום וחזרות.

7. **שידורים חודשיים** ממעמדי חיזוק שנערכו ע"י תלמודו בידו.

8

שלוחה 8 היכל השיעורים

שיעורים שונים לפי סדר הדף והלכה יומית כמו"כ שלוחת חדרי ועידה משוכללת שנבנתה והופעלה בתקופות שבת המדרשות היו נעולים לתועלת לומדי השיעורים. כשעל היום, ישנם שיעורים המשתמשים בזה לפי הצורך והעניין.

9

הגדרות המערכת

שלוחה 9 חזרה למקום האחרון. מחזיר את הלומד לשיעור ששמע בפעם הקודמת.

אפשרויות בשעת שמיעת שיעור וכדו':

- 1 < 10 שניות אחורה
- 2 < שיעור הבא
- 3 < 10 שניות קדימה
- 4 < 5 דקות אחורה
- 5 < עצירת ההשמעה למשך 5 דקות והקשה שוב להמשיך ההשמעה.
- 6 < 5 דקות קדימה
- 8 < שיעור קודם.
- # < לחזור לשלב קודם.

אפשרויות כלליות

מקש כוכבית * חזרה לתפריט ראשי.
מקש סולמית # דחי ההשתמשות במערכת.

סיכום בדרך שלך!

בנוסף לאפשרות הסיכום בטלפון, **יכולים להירשם במייל a0772247622@gmail.com** ולציין איזה מארבעת הלימודים אתם מעוניינים לסכם ואי"ה תקבלו ישירות מדי יום את האפשרות ליהנות מסיכום הלימוד.

כמו כן, אפשר לסכם **במכשירי 'קהילות'** הפרוסים בבתי המדרשות והשטיבלך (הדבר דורש הרשמה ראשונית ובחירת קוד אישי).

מבחר השיעורים ושיעורי סיכום - במערכת הטלפונית

לתועלת חידוד והבנת הלימוד למען יעמדו לזכרון לאורך זמן

'דף היומי' - שלוחה 1<2

- הדומ"צ הרה"ג שלמה בינעט שליט"א - 1<
- הרה"ג שלמה זיכרמן שליט"א - 5<
- חדש!** הרה"ג דוד בנימין זוסמן שליט"א - 7<

מסגרת 'אהבת תורה' - שלוחה 2<2

- הדומ"צ הרה"ג שלמה בינעט שליט"א - 1<
- הרה"ג ישראל (בהגר"א) דירנפלד שליט"א - 2<
- מערכת שיעורי 'אהבת תורה' עם מבחר שיעורי סיכום - 4<

'הלכה יומית' - שלוחה 3<2

- הדומ"צ הרה"ג ישראל יחיאל רויטמן שליט"א - 1<
- הדומ"צ הרה"ג ישכר וינד שליט"א - 2<

חומש רש"י - שלוחה 4<2

- הרה"ג אהרן (ברד"מ) פייבוש שליט"א - 1<

כל ה'תלמוד בבלי' מסודר

- לפי מסכתות הש"ס - 2<
- הדומ"צ הרה"ג שלמה בינעט שליט"א - 0<

הבוחר בשקלים!

אף אחד לא חשב שזה דבר קל, אבל מה לא עושים לכבוד הסבתא עליה השלום. היה זה לאחרונה באחת המשפחות הגדולות בקשו לציין ולעשות משהו מיוחד לכבוד היא"צ הראשון של אם המשפחה היקרה, ואז הועלה הרעיון לארגן סיום הש"ס על ידי מאות צאצאיה כן ירבו.

בתחילה היו כאלו שהיססו אך גם הם נסחפו למול התלהבות המציעים שהחליטו שזהו הדבר המתאים והראוי לציין ולעילוי נשמתה.

לאיטה הלכה והתמלאה הרשימה, ואז נשמע קול הנין, אברך מבני ברק, אני רוצה את 'מסכת שקלים-ירושלמי'. עוד לפני שהיה מי ששאל האם זה נצרך לסיום התלמוד בבלי, נשמעה התמיהה מכמה צדדים: מסכת שקלים-ירושלמי?

כן. כן. אני מעדיף לחזור שוב עליה. הצהיר באוזני בני המשפחה, כשהוא משתפם ברקע לסיפור. אף שאיני לומד בסדר הדרך היומי, אך בחודש ניסן האחרון אז למדו בסדר הדרך היומי מסכת שקלים התודעתית לארגון 'תלמודו בידו' דחסידי בעלזא והצטרפתי אליהם:

מדי יום לאחר לימוד הדרך, הוספתי והשקעתי בסיכום באמצעות שאלות מסכמות בתוספת שיעור סיכום קצר ותמצותי. אחר כך המשכתי והשקעתי בסיכום שבועי, כשכמוכן כל זה גרם לי להרגשה מיוחדת של ידיעת הלימוד, דבר שדרבן אותי להוסיף לשנן ולחזור כמה פעמים על המסכת, כשעוד היום, יש לי חיבה מיוחדת לשנן שוב על כל המסכת.

השבוע, אחר שהצטרף לקבוצה המקבלת את שיעור וסיכום 'חומש רש"י' במייל, התקשר לברד, האם זה מקובל עלינו שכאחד שאינו גמנה על חסידי בעלזא יצייע לחבריו בקהילתו להצטרף לקבלת הסיכומים ולמסגרות המיוחדות לידיעת הלימוד.

מיותר לציין מה הייתה התשובה... אך זה ההזדמנות להזכיר ולהציע לך קורא שורות אלו; מבורר תכניות ומסגרות בכל מיני האפשרויות מוכנים ומזומנים לסייע עבורך לידיעת הלימוד.

אל תישאר מאחור!

יש לך סיפור אישי שיחזק וידרבן את הלומדים! העבר את זה למערכת בשלוחה <5 או באמצעות הגבאים בשטיבלך, ויהיה חלקך בכלל מזכי הרבים בידיעת התורה!

**מראות המבחן החודשי
במסגרת 'אהבת תורה'
בבארא פארק**

הגיגים

להבין 3 שורות גמרא...

מדבר ---- מאשדוד. התחילה השיחה המפתיעה שהדמיעה אותי לגמרי. הסיבה שאני חושף את סיפורי האישי, היא שאולי אזכה ועוד אברך כולל ישקיע מזמנו היקר ללמוד עם חבר בשטיבל וכך יזכה גם הוא להיות דבוק באמת לתורה. הקדים לסיפורו המרגש. אישית כשומע וכותב הסיפור, מה שהדהים אותי, היה דווקא חלקו האישי והעיקרי בסיפור המפעים. כך או כך; רשות הדיבור נתונה לבעל המעשה בשיתוף הלבבי.

היה זה לפני כשנתיים, זכיתי לקבוע חברותא ללימוד בשטיבל עם הרב ---- שליט"א. כחצי-שנה למדנו יחד עד שיום אחד נשברתי. אני רואה שאני לא מבין מה שאנו לומדים. פניתי לחברותא שלי. כנראה שאני עדיין לא יודע הייטב איך לומדים גמרא, על כן אני ממליץ לך, אתה יכול לקחת חברותא אחרת. ומה אתה תעשה? הגיב מיד החברותא היקר.

אני לא יודע אם אמצא חברותא כלבבי. אך בכל מקרה. הודעתי לו את החלטתי. אני מתחיל ללמוד מסכת מהתחלה בקצב שאני מבין מה שאני לומד. מצדד, שאני יתקדם ביום בשלש שורות בגמרא, אבל שאני אידע שלמדתי והבנתי.

אני מוכן לאתגר. חיך אלי כשהוא מביע את רצונו להתקדם אתי יחד. בהחלטה משותפת, המשכנו עד לסיום המסכת אותה למדנו ואז ישבנו יחד להחליט על איזה מסכת אנו הולכים;

הוא הציע ללמוד מסכת כתובות שיהווה עבורו כחזרה מלימודיו בכלל. תשכח מחזרה. הסברתי לו, אני רוצה ללמוד ולהבין באמת את המסכתא. עד היום אני חייב לו על זה. אני מסכים, אני הולך אתך. הצהיר בקול ובעקב קיים.

מלווים בתפילה יצאנו לדרך החדשה. לא צריך להסביר מה זה מסכת כתובות. המון מושגים שלא הכרתי, אבל ברוך השם לא נשברתי, הרבה אכן בזכותו שהמשיך אתי בקצב שלי.

ואז פרץ לעולמנו הווירוס שהצליח לפחות לרובנו לתקופה קצרה לבלבל את חיינו. כולנו בבית סגורים ומסוגרים ואז ברוך השם נולדה בת במשפחה. השעה היומית לה ציפיתי בכל שעות היממה היה שעת הלימוד המשותפת והמענגת.

הסתגרתי בחדר הכי פנימי ושקט, פותח את הגמרא האהובה ובקו-מקשר בלתי נראה היינו מתחברים יחד לתורתנו הקדושה

ולנותן התורה באהבה רבה.

לפני כחצי שנה בשיחה טלפונית באמצע ימי חול המועד, מספר לי אחי שבשטיבל רמת אברהם-בית שמש התקיימה שיחה מיוחדת מהמגיד הרב שמעון שפיצער שליט"א בעניין 'ידיעת התורה'.

משום מה הסתקרנתי כולו. דרשה מיוחדת בעניין הכה אמתי וחשוב הנוגע בעיקר חיינו. אני זוכר את זה כמו היום, נשמע קולו מתלהב כשהטון מתגבר. ישבתי ברכב מתחת הבית, יושב ומקשיב פעור פה עד לסיום הדרשה. ליבי היה חם, מוחי בער בתכניות. ואז ידעתי. כעת זה קורה.

טלפון קצר לביתי, שאני חייב להתעכב, ואחר פרצתי לתוך בית המדרש, מתיישב מול גמרא כתובות האהובה, ומתחיל לחזור מתחילת המסכת, דבר שברוך השם לא הפסקתי עד היום; אני ממשיך ביחד עם החברותא בלימוד, כשכל העת אני ממשיך להשקיע בשנינו וחזרת הלימוד.

אני כבר לומד מסכת כתובות. נשמע הוא כמסיים. מעל לשנה שלמה מדי יום, בו זכיתי ללמוד ולהבין את שלשה פרקים הראשונים במסכת. אולי יהיו שיגידו. זה הכל? אבל מבחינתי, נשמע קולו רוגש ובווער, אני למדתי את הש"ס...

כעת, עם פתיחת המסלול המיוחד בחומש רש"י, התחברתי די-מהר לרעיון, אני נהנה בכל יום מחדש מהשיעור המיוחד של הרה"ג אהרן פייבוש שליט"א לצד השאלות המחדדות והמאתגרות הגורמים לי שוב ושוב בשעת הלימוד, לחשוב יותר מה כתוב כאן וכדומה.

כיום, ממשיך הוא לשתף בתכניות ההמשך, אני כבר בטוח בעצמי שלא ירחק היום ואזכה גם להיבחן על דפי הגמרא עליה אני עמל להבין ולשנן ולחזור כל הזמן. אבל מה שרצייתי בעיקר להבעיר את המסר, מסיים הוא כעין הפתיחה; בהשקעה קטנה של שעה ביום יכול אברך לגרום לחברו או לידידו בשטיבל לקבל טעם אמתי בלימוד התורה, דבר שבדואי יוסיף ויחזק אותו בהרבה בכל מהלך חייו האישיים ובני המשפחה...

אשריו ואשרי חלקו.

אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו.

השיעור המיוחד בעניין 'ידיעת התורה' מהמגיד הרב שמעון שפיצער שליט"א ניתן לשמוע בשלוחת הדרשות והשיחות 3-7 במערכת הטלפונית **שמעו ותחי נפשכם!**

לאור ההתעוררות הרבתית בעניין לימוד פרשת השבוע

פנינים נבחרים בעניין לימוד חומש רש"י בפרשת השבוע שנמסר במסגרת שיעורי המגיד הרה"ג שמעון שפיצער שליט"א

הדרך לקבל חיות מחומש רש"י

כמה לא חלי ולא מרגיש

שבוע הקודם עסקנו בענין החיוב להעביר הסדרה שמות והבאנו מהקדמת החינוך ומהשל"ה הק' שעיקר ענין קריאת התורה בציבור והעברת הסדרה שמות הוא ללמוד היטב את הפרשה ולהוציא ממנה מה שאפשר להוציא להנהגת החיים למעשה. והנה פלא גדול נגלה לעינינו לאחר השיעור, היו שאמרו שאינם מרגישים שום חיות מלימוד כזה. יש לנו חיות מקצועית ומשאר לימודים עמוקים אמרו, אך מחומש? אם צריך צריך, אבל חיות אין לנו מוצאים בזה, ובפרט כשמגיעים לפרשיות מסוימות או לחלקים מסוימים כגון סוף פרשת בראשית או סוף פרשת נח, הוא חי כן וכך שנים, והוא חי כן וכך שנים. אמר מרגיש שאנו אומרים אותם כשור לעול וכחמור למשא ותו לא. ומצד שני היו אנשים שלומדים חומש רש"י תמידין כסדרן, שדיברו מלימוד זה בהתפעלות עצומה. כל מילה ברש"י הוא יהלום - אמרו. מכל מילה אנו מקבלים חיות נפלאה.

הלימוד אשר המלך חפץ ביקרו

והנה יאמר מי שיאמר: הלא תמיד הוא כך, יש מי שמתחבר ללימוד מסוים ויש מי שאינו מתחבר אליו, וכבר אמרו חז"ל (ע"ז יט, א) אין אדם לומד תורה אלא ממקום שטוב חפץ, זה אוהב ללמוד הלכה וזה אוהב ללמוד ש"ס, זה אוהב ללמוד מהר וזה אוהב ללמוד לאט עם הראשונים והאחרונים. אף כאן, יש מי שמתחבר מאוד ללימוד חומש רש"י ויש שמעדיף לימודים אחרים, כי כל אחד יש לו את חלקו המיוחד לו בתורה.

אך מה נעשה שבענין חומש הסבר זה אינו מתאים, כי חומש הוא הלימוד היחיד שהאדם מחויב ללמוד באופן קבוע. בכל שאר חלקי התורה, האדם יכול לבחור מה ללמוד, והגם שהוא מחויב ללמוד הלכה למעשה כדי לדעת את המעשה אשר יעשה, הוא רק מצד הידיעה, אבל מצד הלימוד והשינון, התורה רחבה מיני ים והאדם יכול לבחור מה ללמוד לפי מה שלבו חפץ. יש שלומדים סדר זרעים בעיון, יש שעוסקים הרבה בתלמוד ירושלמי, וכן הלאה, כי לכל נשמה יש חלק מיוחד בתורה, אך בענין לימוד חומש חומשי תורה הלכה הוא בשו"ע, וכאילו המתחבר אומר לאדם: לא שאלתי אותך מה אתה אוהב, אתה מחויב ללמוד חומש.

מונח בזה דבר נפלא, והוא שאומרים לאדם: חשבת שאינך מקבל חיות מלימוד זה מפני שאינו חלקך בתורה? טעות גדולה היא בידך, חומש הוא חיוב מדינא דגמרא ומגיע עד לשו"ע. אתה מחויב ללמוד, להבין ולהעמיק בו, והוא בודאי חלקך בתורה, כי אלמלא כן, לא היו קובעים אותו כחובה.

זה אומר בכה וזה אומר בכה

אכן לפי זה צריך לדעת באמת, מהו הפשט שיש בני אדם שיש להם חיות מלימוד זה ויש בני אדם שאין להם חיות ממנו. ובכן כדי לקבל מענה לזה, נצא להתחקות אחר רבותינו הצדיקים לראות איך היו ניגשים ללימוד זה ונלמד מהם איך צריך האדם לגשת אל הלימוד באופן שיאיר את נשמתו וירגיש חיות עצומה.

בנוסף לזה, הלא כבר הזכרנו בשיעור הקודם שאפשר למצוא יסודות נפלאים ברש"י המענגים לב ונפש, והבאנו לדוגמה דברי רש"י על עשב השה טרם יהיה בארץ שהקב"ה ברא את החסרון כדי שיתפלל האדם וכשיתמלא חסרונו יכיר טובה להקב"ה. והנה לאחר השיעור ניגש אחד לשאול: אמנם מצאת דיבור אחד ברש"י, וכבר זיזעתי שיש דיבורים כאלה ברש"י, אבל כמה יש כאלה! הלא רובא דרובא אינו כן. מצד שני, אלו שעוסקים זמן רב בלימוד חומש רש"י

אחד נמצא בפרשת אחרי, יסוד אחר בפירוש העשרים בפרשת בראשית, ויסוד שלישי בפרשת לך-לך. האדם טוען: הלא רצוני לדעת איך להתפלל, רצוני לדעת איך לערוך את השבת, רצוני לדעת איך לתקן את מידותי. למה לא ערכו הצדיקים את ספריהם לפי סדר מסודר, חלק א' חלק ב' וכן הלאה?

והתשובה היא שהצדיקים לקחו הכל רק מלמעלה. הם לא ערכו סתם ספרים נחמדים. הם למדו תורה שבכתב באופן הנכון ומעיינות החכמה נפתחו להם, וכך מצאו בתוך כל פסוק מהלכים בעבודת ה', ולפעמים מצאו בפסוק אחד כמה מהלכים, וכך היו מחברים תורה שבכתב עם תורה שבע"פ. הם למדו תורה לשמה עם הכנה ראויה, והכינו את מוחם כבוונה שעכשיו הם הולכים ללמוד את התורה המדברת לכל אחד בכל זמן, ועל ידי כך עשו מהתורה שבכתב תורה שבע"פ, ואז כשפתחו את פיהם התחילה השכינה לדבר מתוך גרונום.

החיוב מוטל גם על מי שתורתו אומנותו

דבר זה ניתן לכל אחד ואפילו לבחור, לא רק לצדיקים, אלא שעל האדם לשנות את תפיסתו ולהתחיל להבין את נחיצות הדבר. ראו נא מה שכתב מן **רבי משה פיינשטיין זצ"ל** למי שטוען שזמנו עמוס בסדרי לימוד ואין לו פנאי להעביר הסדרה שמות, הנה לישון (**אגרות משה או"ח ח"ה סי' יז**): הנה בענין המצווה **שמחייב כל אחד ואחד לקרוא הפרשה בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום. ורבותינו**, אף מהראשונים (ראה טור או"ח סי' רפ"ו ובי"ד ד"ה ואם למד), **הוסיפו שצריך ללמוד גם פירוש רש"י שעל כל הפרשה**, שנתרשל מאד אף אצל הרבה בני תורה. **פשוט וכרור, כמו שלא נפטר שום אדם מכל מצווה דרבנן בטענה שעוסק בתורה, כן לא נפטר אף מצווה זו...**

אמנם כן יצר סוכן בנו

עלינו להבין שהיצר הרע יפתה תמיד את האדם בכל מה שיוכל ללכת עקלתון, ואם יראה בדרך משל שהוא לומד, יפתה אותו ללמוד את הדברים הבלתי נכונים, או ללמוד עם פירושים עקומים. **יומם ולילה יעבוד למנוע אותו מללמוד באופן שהתורה תעשה ממנו יהודי ירא שמים**. אך הקב"ה שתל בינינו צדיקים שיזכירו לנו בכל עת שלא ללכת עקלתון, והם אמרו **לנו שהליכה ישרה היא לגשת ברצינות אל אמירת שמות וללמוד עם פירוש רש"י מתוך גישה שזה מה שילמדנו אורחות חיים**. כל מי שיגש ברצינות ללימוד חומש רש"י וילמד לאט כדי להבין, ימצא בו חידושים נפלאים, כי כל אחד יש בו כח החידוש, ובקומו מתלמודו יראה שיש לו עשרה רעיונות נפלאים על הפרשה, והיה לו תענוג עצום לומר אותם לאחרים היות שהם חידושים שלו, וממילא יקבל חיות גדולה כל-כך מלימודו.

הרי ברור לנו שאין דומה מי שמספר מעשה של השגחה פרטית שקרא בעלון באמצע לכה דודי, למי שמספר מעשה של השגחה פרטית שאירע עמו. זהו החילוק בין מי שאומר פרפרת שהכין כדי שלא יהיה משעמם בשולחן השבת, לבין מי שנתחדשו לו דברים תוך כדי לימודו, שהרי זה מה שהרגיש וזה מה שמחזק אותו, וזה מה שנכנס בלב השומעים, כי דברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב.

וזה מה שהצדיקים היו עושים בשבת, הם למדו את הפרשה ואח"כ אמרו עליה תורה. כל צדיק עם הבחינה שלו, וכל שבת עם הבחינה שלה. אבל הם חיברו את התורה שבכתב עם התורה שבע"פ. זה היה דבר פשוט אצלם שהאדם צריך למצוא עצמו בתוך הפרשה. (יום חמישי לך-לך - ח' מרחשוון תשפ"ב)

התורה והכרכה למכון הבינייני על העברת החומר לתועלת זיכוי הרבים

השיעורים הנ"ל במלואם אפשר לשמוע בשלוחה 147 במערכת הטלפונית

(זמן רב כוונתנו לכמה וכמה שנים) הגיבו כולם פה אחד כששמעו את טענתו: אנו מוצאים בכל שנה ושנה יסודות חדשים ברש"י, ובדיבורים רבים כל-כך. התרגשותם לא נבעה מהנעימות בלבד, אלא גם מהחידושים שמתחדשים להם בדיבורי רש"י ללא הרף. פלא גדול!

גשמים עזים בימות הקיץ

...מעשה של הרה"ק **רבי אהרן מבעלזא זי"ע** שנסע בחודשי הקיץ לאחד העיירות, וכשהגיע אל העיירה ראה שיורדים שם גשמים עזים, והגיעו אליו בני העיירה לבכות לפניו כי הגשמים עושים להם היזקים רבים. שאל אותם אם יש תלמוד תורה בעיירה. השיבו לו הן, וביקש שייבאו אליו אחד מילדי הת"ת. כשהובא לפניו אחד הילדים, שאל אותו מה הוא לומד. אמר לו שהוא לומד פרשת ויגש, ונגלה לפני הצדיק שהם לומדים לפי הסדר פסוק פסוק מתחילת התורה, ואינם לומדים פרשת השבוע. אמר להם הצדיק שבגלל זה הגיע הגשם, כי **כל פרשה יש לה ההשפעה לתקופת קריאתה**, ולמשל, מיד כשמתחיל חודש אולוס קוראים פרשת כי תצא מלחמה העולה על היצר הרע כמבואר בכל הספרים, וכן שום תשים עליך מלך עולה על המלכת הקב"ה, וכיוון שאתם לומדים פרשת ויגש שזמן קריאתה בחורף, המשכתם את החורף בחודשי הקיץ. כשיצאו מלפניו, אמר הרה"ק מבעלזא: **תורה שבכתב מסודרת בצמצום**, ולכן היא שייכת לזמן קריאתה, **תורה שבע"פ אין לה צמצום**, יכול האדם ללמוד מסכת סוכה בכל יום מימות השנה ויהנה מאור הסוכה, כי התורה שבעל פה מתרחבת. ודיבר אל הסובבים כבא בטענה: הם מבקשים להפוך את הסדר, את הצמצום של התורה שבכתב הם רוצים לבטל ולומדים עם הילדים פרשת ויגש בקיץ, ואת ההתרחבות של התורה שבע"פ הם רוצים לבטל על ידי שקובעים ללמוד סך מסיים כל יום. (יום ה' פרשת נח - ב' דר"ח מרחשוון תשפ"ב)

ירא שמים לומד חומש רש"י

סימן מובהק ליראת שמים

יהודי אחד הגיע לשאול את הרה"ק **פחד יצחק' מבאיאן זי"ע** אע"פ בענין איזה בחור שהציעו לחתן לבתו ושמע עליו מעלות טובות הרוב. אמר לו הפחד יצחק: **הבנר צלוי אם הוא לומד חומש רש"י, אם הוא לומד, תסכים לשידוך**, ואם לאו - אל תסכים. ידע היה אותו צדיק שמדובר בסימן מובהק כל-כך ליראת שמים, עד שאפשר לליילך ולהסתמך עליו. הרה"ק **ר' אליהו ראטה זצ"ל** היה משפיע הרבה על תלמידיו בחורי הישיבות ללמוד חומש רש"י, ואף הוא עצמו היה משקיע הרבה עד יומו האחרון בלימוד חומש רש"י ומחדש בו חידושים. **מרגלא בפומיה שקיבל מהצדיקים שיראת שמים מקבלים מחומש רש"י**. וכשראה בחור בן י"ג שלומד חומש רש"י, היה אומר: הנה לך בחור בעל יראת שמים. כל הצדיקים דיברו בנוסח זה, כי כל הצדיקים שינקו מבאר מים חיים ידעו את הסוד.

הטעם שספרי הצדיקים ערוכים על פסוקי התורה

האמת שאנו יכולים להתבונן כעין זה בדבר שמעורר פליאה: רוב צדיקי החסידות לא חיברו את ספריהם באופן שיש בנין מסודר, קומה על גבי קומה, באופן שיהווה מורה דרך בעבודת ה' על-פי סדר הגון, רוב הצדיקים, בין אם היו בגליציה, בין אם היו בפולין, בין אם היו ברומניה, ובין אם היו במדינות אחרות, כולם כתבו את כל העבודות והיסודות והמהלכים שנתגלו להם לפי סדר פסוקי התורה. קחו לכם לדוגמה את ספר **האורה הק'**, הלא כל יסודות היהדות מופיעים בהם בבחירות נפלאה, אך צריך לחפש אותם, יסוד